

**РЕШЕНИЕ
ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ НА
ИНВЕСТИЦИСКИ АГЕНТ**

- Се дава дозвола за работење на инвестициски агент на Кочовски Симон од Скопје.
- Лицето Кочовски Симон се запишува во регистарот на инвестициски агенти кој го води Комисијата за хартии од вредност.
- Дозволата за работење на инвестициски агент на Кочовски Симон престанува да важи во моментот кога ќе се раскине договорот за продажба на уделите со Друштво ВФП Фонд Менажмент АД Скопје, со што лицето ќе биде избришано од регистарот на инвестициски агенти.
- Жалбата изјавена против ова решение не го одлага неговото извршување.
- Ова Решение ќе се објави во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

УПИ Број 10-94
27 септември 2024 година
Скопје

Комисија за хартии од вредност
на Република Северна Македонија
Претседател,
м-р Нора Алити, с.р.

Нë пактим тënenit 1, параграфи 2 dne nenenit 125-a të Ligjit për Fondet Investuese ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë") nr. 12/09, 67/10, 24/11, 188/13, 145/15 dhe 23/16 dhe "Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 31/20, 150/21 dhe 288/21), në lidhje me nenen 51, параграфи 2 të Ligjit për Procedurë të Përgjithshme Administrative ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë") nr. 124/2015). Komisioni i Letrave me Vlerë i Republikës së Maqedonisë së Veriut, duke врпува надaj Kërkeshës nr. PA1 10-94, datë 13.9.2024, në seancën e mbajtur më 27.9.2024, miratoi

**AKT VENDIM
PËR DHËNIE TË LEJES PËR PUNË AGENTIT TË
INVESTIMEVE**

- I jepet leje për punë si agent i investimeve personit Simon Koçovski nga Shkupi.
- Personi Simon Koçovski regjistrohet në Regjistrin e Agentive të Investimeve, të cilin e mban Komisioni i Letrave me Vlerë.
- Leja për punë e agentit të investimeve personit Simon Koçovski, pushon me vlefshmëri në çastin kur do të shkëputet kontrata për shijte të kuotave me Shoqërinë "VFP Fond Menaxhment" ShA Shkup, me qëka personi do të fshihet nga Regjistri i Agentive të Investimeve.
- Ankesa e paraqitur kundër këtij Aktvendimi nuk e vonon ekzekutueshmërrinë e tij.
- Ky Aktvendim do të bëtohet në „Gazetën Zyrta të Republikës së Maqedonisë së Veriut“.

PA1 numër 10-94
27.9.2024

Комisioni i Letrave me Vlerë
Shkup

Republikës së Maqedonisë së Veriut
Kryetaria,
Mr.sc. Nora Aliti, d.v.

**АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО
ВОЗДУХОПЛОВСТВО**

3519.

Врз основа на член 125 став (2) од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 14/24), а во врска со член 3 од Мултилатералната спогодба меѓу Европската заедница и нејзините земји членки, Република Албанија, Босна и Херцеговина, Република Бугарија, Република Хрватска, Република Македонија, Република Исланд, Република Црна Гора, Кралството Норвешка, Романија, Република Србија и Мисијата на Обединетите нации за привремена администрација на Косово за основање на Европска заедничка воздухопловна област ратификувана со Законот за ратификација на Мултилатералната спогодба („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/07, 98/09 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 259/19), директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство, донесе

**ПРАВИЛНИК
ЗА ОРГАНИЗАЦИЈА НА РАБОТНОТО ВРЕМЕНА
ЧЛЕНОВИТЕ НА ЕКИПАЖ НА ВОЗДУХОПЛОВ**

1. Општи одредби

Член 1

Со овој правилник се пропишува организацијата на работното време, времето на летање, траењето на дежурството и времето на патување, должината на дневниот, неделниот и годишниот одмор, бројот на полетувања и слетувања на мобилниот персонал во цивилното воздухопловство (во понатамошниот текст: членови на екипаж на воздухоплов).

Член 2

(1) Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1) Циркадијален закон/циркадијален ритам (Circadian Law) е внатрешен ритам на активности кој се повторува на секои 24 часа.

2) Делено работно време (Split Duty) е време на летачка должност кое се состои од два или повеќе сектори, одвоени со времето за одмор кое е пократко од минималното време за одмор.

3) Достапност (Contactability) е краток период во текот на денот, но не на слободен ден, во текот на кој операторот бара од членот на екипажот на воздухоплов да биде достапен со цел давање на известување за почетокот на должноста која не почнува пред истекот на десет часа од давањето на тоа известување. Периодот на достапност го одредува операторот во интервал кој според локалното време не треба да биде повеќе од два и пол часа. Доколку е потребно, операторот може периодот на достапност да го подели на два посебни периоди, по добилен одобрение од Агенцијата за цивилно воздухопловство (во понатамошниот текст: Агенцијата).

4) Мобилен персонал во цивилното воздухопловство (Mobile Staff in Civil Aviation) се членови на скрипаж на цивилен воздухоплов, вработени од страна на оператор со седиште или престојувалиште во Република Северна Македонија.

5) Работно време (Working Time) е било кој период во текот на кој работникот работи на расположување на работодавецот и ги извршува своите активности или должности, во согласност со важечките прописи и/или практика.

6) Време на јавување (Reporting Time) е времето во кое операторот бара од членот на скрипажот на воздухоплов да се јави на должност.

7) Време на лет (Block Flying Time) е вкупното време од првото придвижување на авионот од неговото паркинг место, заради полетување, додека не запре на определеното место за паркинг и додека не запрат сите мотори или пропелери.

8) Време на патување (Travelling Time) е времето од моментот на заминување од дома до местото одредено за известување (reporting place) и обратно, како и времето на локален превоз од местото за одмор до местото каде се почнува со должности и обратно.

(2) Понимите „Заедница (Community)“, „Право на заедницата (Community law)“, „Законски прописи на Заедницата (Community legislation)“, „Инструменти на Заедницата (Community instruments)“, „Договор за ЕЗ (EC Treaty)“, „Аеродром на Заедницата (Community airport)“, „Службен весник на Европските Заедници (Official Journal of the European Communities)“, „Службен весник на Европската Унија (Official Journal of the European Union)“, „Авиотревозник од Заедницата (Community air carrier)“ и „земја(-и) членка(-и) (Member State(s))“ употребени во ЕУ Регулативите од член 3 на овој правилник, се читаат согласно точките 2 и 3 од Анексот II на Мултилатералната спогодба меѓу Европ-

ската заедница и нејзините земји членки, Република Албанија, Босна и Херцеговина, Република Бугарија, Република Хрватска, Република Македонија, Република Исланд, Република Црна Гора, Кралството Норвешка, Романија, Република Србија и Мисисијата на Обединетите нации за привремена администрација на Косово за основана на Европската заедничка воздухопловна област ратификувана со Законот за ратификација на Мултилатералната спогодба „Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/07, 98/09 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 259/19.

(3) Другите поими употребени во овој правилник ќе го имаат значењето утврдено во ЕУ Регулативите од член 3 на овој правилник, доколку поинаку не е определено во ставовите (1) и (2) на овој член.

2. Организација на работното време, времето на летање, траење на дежурството и времето на патување, должина на дневниот, неделниот и годишниот одмор, број на полетувања и слетувања на членовите на екипаж

Член 3

(1) Организацијата на работното време, времето на летање, траењето на дежурството и времето на патување, должината на дневниот, неделниот и годишниот одмор, бројот на полетувања и слетувања на членовите на екипажот за операции на комерцијален воздушен транспорт (CAT) со авиони се дадени во Анекс III, Поддел FTL на ЕУ Регулатива бр. 965/2012 изменета и дополнета со ЕУ Регулативите бр. 800/2013, 71/2014, 83/2014, 379/2014, 2015/140, 2015/640, 2015/1329, 2015/2338, 2016/1199, 2017/363, 2018/394, 2018/1042 изменета со 2020/745, 2018/1975, 2019/1384 и 2019/1387 изменета со 2020/1176, 2020/2036, 2021/1296, 2021/2237, 2022/2203, 2023/203, 2023/217, 2023/1020, 2024/1111 и 2024/2076 (во понатамошниот текст: ЕУ Регулатива 965/2012) која прифатена и директно се применува и која е објавена на интернет страната на Агенцијата, како и во членовите 7, 21 и 22 од Глава 3 на овој правилник.

(2) По исклучок од став (1) на овој член, организацијата на работното време, времето на летање, траењето на дежурството и времето на патување, должината на дневниот, неделниот и годишниот одмор, бројот на полетувања и слетувања на членовите на екипажот на воздухоплов за авио такси, операции за итна медицинска помош и операции на комерцијален воздушен транспорт (CAT) со авиони со еден пилот, се дадени во член 8 став (4) и поддел Q на Анексот III од Регулативата на Советот (ЕЕЗ) бр. 3922/91 од 16 декември 1991 за хармонизација на техничките услови и административните постапки во областа на цивилното воздухопловство изменета и дополнета со ЕУ Регулативите бр. 1899/2006, 1900/2006, 8/2008 и 859/2008, која прифатена и директно се применува и која е објавена на интернет страната на Агенцијата и во Глава 3 на овој правилник.

(3) По исклучок од став (1) на овој член, за организацијата на работното време, времето на летање, траењето на дежурството и времето на патување, должината на дневниот, неделниот и годишниот одмор, бројот на полетувања и слетувања на членовите на екипажот за операции на комерцијален воздушен транспорт (CAT) со хеликоптери и едрилици, некомерцијални летачки операции, вклучувајќи ги и некомерцијалните специјализирани операции со хеликоптери и авиони со комплексен моторен погон, како и комерцијални специјализирани операции со авиони, хеликоптери и едрилици се применуваат одредбите од Глава 3 на овој правилник.

(4) При спроведувањето на ЕУ Регулативата бр. 965/2012 од ставот (1) на овој член, се користат препорачаните практики и решенијата дадени во член 5 на Правилникот за летачки операции.

3. Организација на работното време, времето на летање, траење на дежурството и времето на патување, должина на дневниот, неделниот и годишниот одмор, број на полетувања и слетувања на членовите на екипаж за авио такси, операции за итна медицинска помош, операции на комерцијален воздушен транспорт (CAT) на авиони со еден пилот, операции на комерцијален воздушен транспорт (CAT) на хеликоптери и едрилици, некомерцијални летачки операции, вклучувајќи ги и некомерцијалните специјализирани операции со хеликоптери и авиони со комплексен моторен погон, како и комерцијални специјализирани операции со авиони, хеликоптери и едрилици

3.1. Организација на работно време

Член 4

Операторот треба да го распореди работното време на членовите на екипаж на воздухоплов така што обемот на работата да не го загрозува нивното здравје и безбедноста во цивилното воздухопловство, да имаат одмор согласно одредбите на овој правилник и да ја намали монотонијата на работата.

Член 5

(1) Операторот треба да одреди матичен аеродром (основна база) за секој од членовите на екипажот на воздухоплов.

(2) При планирање на распоредот за работа, операторот треба да ги земе во предвид фреквенцијата, должината на времетраењето на летот, должината на времетраењето на одморот, како и кумулативните влијанија на долгото работно време прекинато со кратки и/минимални одмори.

(3) При планирање на траењето на летачките должности, операторот треба да избегне наизменично менување на ноќните и дневните должности или позиционирање на екипажот на воздухоплов на начин кој би предизвикал сериозно пореметување на распоредот на спијанье и работните обврски и настапување на замор.

(4) Операторот треба да обезбеди должината на одморот на членот на екипажот на воздухоплов пред да започне со новите работни обврски, да биде доволна за да му се овозможи на членот на екипажот на воздухоплов да биде добро одморен и да ги надмине ефектите од претходните работни должности.

(5) Со цел да се овозможи планирање на адекватен одмор, операторот треба да го извести членот на екипажот на воздухоплов за распоредот на работното време (duty roster) и за слободните денови кои се предвидени за него. Операторот го известува членот на екипаж на воздухоплов најмалку седум дена пред почетокот на користење на слободните денови.

(6) Операторот согласно ЕУ Регулативата бр. 965/2012 треба:

1. Во Оперативниот прирачник да пропише тема со ограничувања за работното време, времето на летачките должности и одморот (flight and duty time limitation and rest requirement scheme) за секој член на екипажот на воздухопловот во согласност со одредбите на овој правилник и

2. Да ги планира летовите така што истите да се завршат во рамките на пропишаното време за летачки должности, притоа земајќи го во предвид потребното време за подготвка за лет (pre-flight duties), времетраењето на летот и времето поминатото на земја помеѓу летовите (turn – around times).

(7) Шемата со ограничувања за работното време, времето на летачките должности и одморот (flight and duty time limitation and rest requirement scheme) од став (6) точка 1 на овој член треба да содржи:

- цел (Purpose/Aim);

- применливост (Applicability);
 - одговорности (Responsibilities);
 - дефиниции (Definitions);
 - ограничувања на летачките должности и одредби за одморот, и тоа:

1. дефинирање на периодот на летачки должности (Determination of flight duty period);
 2. вкупно (максимално) дозволено работно време (Cumulative duty time limits);

3. вкупно (максимално) дозволено време на летачките должности (Maximum flight duty periods);

4. комбинирани должности во рамките на временота на должности (Mixed duties within total duty periods);

5. дополнителни ограничувања во летањето (Additional limits on flying);

6. време на патување (Travelling time);

7. позиционирање (Positioning);

8. одложено време на јавување (Delayed reporting times);

9. време на дежурство (Standby duty);

10. време на одмор (Rest periods);

11. слободни денови (Days off);

12. ограничувања кои се однесуваат на кабинскиот персонал (Cabin crew limitations) и

13. чување на записи/евиденција (Records to be maintained),

- продолжување на времето на летачките должностис/скратување на одморот (Exceedance of Flight Duty Time Limitations/Reduction of Rest Period), и тоа:

1. продолжување на максималниот дозволен период на летачки должности со примена на одредбите за деление на работното време (Extension of maximum daily flight duty period by split duty provisions);

2. продолжување на максималниот дозволен период на летачки должности поради одмор во текот на летот (Extension of maximum daily flight duty period by inflight relief);

3. продолжување на максималниот дозволен период на летачки должности - дискреционо право на водачот на воздухопловот (Commander's direction to extend maximum daily flight duty period);

4. скратување на одморот – дискреционо право на водачот на воздухопловот (Commander's direction to reduce rest periods);

5. образложување за примената на одредбите за дискреционо право на водачот на воздухопловот (Reporting the exercise of Commanders discretion).

3.2 Одговорности на членовите на екипаж на воздухоплов

Член 6

(1) Членот на екипаж на воздухоплов не треба да започне со вршење на летачките должности доколку е свесен дека поради замор или друга причина нема да може да ги извршува летачките должности со прифатливо ниво на безбедност.

(2) Членот на екипаж на воздухоплов треба најдобар начин да го планира и користи одморот со цел да го отстрани заморот.

(3) Членот на летачкиот персонал треба уредно и редовно да ја води книжката за летање и во неа да ги внесува даталите за извршените летачки должностис.

(4) Член на екипаж на воздухоплов кој врши должностис на член на екипаж на воздухоплов кај повеќе оператори, треба да се придржува кон одредбите на овој правилник за организација на работното време и времетрасењето на одморот.

3.3 Максимално дозволено работно време во текот на годината

Член 7

(1) Максималното дозволено работно време, вклучувајќи го и времето на дежурство кое се зема во предвид при пресметување на кумулативните часови на должност, не изнесува повеќе од 2000 часа годишно, во рамките на кои времето на летот не може да изнесува повеќе од 900 часови лет.

(2) Максималното дозволено работно време во текот на една година, треба да се распореди што е можно по-рамномерно во текот на целата година.

3.4 Ограничувања на траењето на летот и работното време

Член 8

(1) Операторот треба да обезбеди вкупното работно време (total duty time) на членот на екипажот на воздухоплов да не изнесува повеќе од:

а) 190 часа во текот на кои било 28 последователни денови, распределени колку што е можно по-рамномерно во овој период и

б) 60 часа во текот на кои било седум последователни денови.

(2) Операторот треба да обезбеди вкупното време на летање (total block time) на секој член на екипаж на воздухоплов да не изнесува повеќе од:

а) 900 часа во текот на календарската година,

б) 100 часа во текот на кои било 28 последователни денови.

3.5 Максимален период на летачки должностис во комерцијален воздушен транспорт (CAT) на авиони со еден пилот, операции на комерцијален воздушен транспорт (CAT) на хеликоптери и едрилици

Член 9

(1) Максималниот основен дневен период на летачки должностис (maximum basic daily FDP) е 13 часа.

(2) Максималниот основен дневен период на летачки должностис (maximum basic daily FDP) се намалува за 30 минути за секој сектор почнувајќи од третиот сектор па напамути, со максимално вкупно намалување од два часа.

(3) Кога периодот на летачки должностис (Flight Duty Period – FDP) започнува во циркадијалниот ритам, максималниот основен дневен период на летачки должностис се намалува за времето кое влегува во тој период, но најдолго за два часа. Кога периодот на летачки должностис (Flight Duty Period – FDP) завршува во циркадијалниот ритам или целосно го опфаќа циркадијалниот ритам, максималниот основен дневен период на летачки должностис (maximum basic daily FDP) се намалува за 50 % од времето во кое е вршена летачката должност во тој период.

(4) Максималниот основен дневен период на летачки должностис (maximum basic daily FDP) може планирано да се продолжи:

а) со одлука на операторот, најмногу за еден час;

б) со деление на работното време (split duty) или

в) со зголемување на бројот на екипажот на воздухоплов (augmented flight crew).

(5) Продолжувањето на максималниот основен дневен период на летачки должностис (maximum basic daily FDP) не е дозволено кога максималното основно дневно траење на периодот на летачки должностис (maximum basic daily FDP) опфаќа шест или повеќе сектори.

(6) Максималниот основен дневен период на летачки должностис (maximum basic daily FDP) може да се продолжи најмногу два пати во кои било седум последователни дена.

(7) Кога периодот на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) влегува во циркацијалниот ритам за најмногу два часа, максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) може да се продолжи најмногу на четири сектори. Кога периодот на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) влегува во циркацијалниот ритам повеќе од два часа, максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) може да се продолжи најмногу на два сектори.

(8) Кога се планира продолжување на максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP), минималниот одмор пред и по летот се зголемува за два часа или одморот по летот се зголемува за четири часа. Кога продолжувањето се однесува на последователни периоди на летачки должности (Flight Duty Period – FDP), одморот пред и по летот помеѓу две операции се користи последователно.

(9) Кога продолжениот период на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) започнува во периодот од 22:00 до 04:59 часот, операторот го ограничува периодот на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) најмногу на 11.45 часа.

(10) На член на кабински персонал кој е назначен на долги летови или серија на летови, периодот на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) може да му се продолжи за разликата во времето за пријавување помеѓу кабинскиот персонал и летачкиот екипаж, под услов што кабинскиот персонал не надмине еден час.

(11) Операторот треба да планира распоредите за летовите да завршуваат во рамките на дозволениот период на летачки должности (Flight Duty Period – FDP). Во случај кога при извршувањето на летовите, постот надминување на максималниот период на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) во повеќе од 33 % од летовите во текот на тој распоред на летови за таа сезона, операторот треба да го промени распоредот на летови или да изврши прераспределба на екипажот.

(12) Операторот треба во Оперативниот прирачник да определи време на јавување на должност, кое го одразува потребното време за предполетни должности поврзани со безбедноста.

(13) Стандардното време за јавување на должност е еден час пред летот. Предполетните должности се дел од периодот на летачки должности (Flight Duty Period – FDP), а 30 минути треба да се планираат за последетни задолженија кои се врзуваат во времето на должност. Времето поминато помеѓу пријавувањето на должност пред летот и последната должност ја одредува должноста на одморот кој следува.

3.6 Ограничувања на периодот на летачки должности при операции на комерцијален воздушен транспорт (CAT) со еден член на летачки екипаж

Член 10

(1) Максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) при операции на комерцијален воздушен транспорт (CAT) со еден член на летачки екипаж е:

Табела 1

Повикано време за пријавување на должност	Број на член	Максималниот основен дневен период на летачки должности				
		до 4	5	6	7	Вкупно
Максимално дозволено обезбедување дневен период на летачки должности						
06:00-07:59	10	9:00	9	8	8	8
08:00-12:59	11	10:30	20	9:30	8	8
13:00-17:59	10	9:30	9	8	8	8
18:00-22:49	9	8:30	8	8	8	8
22:00-05:59	8	8	8	8	8	8

(2) Операторот треба да овозможи планираните распореди на летовите да завршат во рамките на максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP). Доколку операцијата трае по долго од максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) во повеќе од 33 % од летовите во текот на тој распоред на летови за таа сезона, операторот треба да го промени распоредот на летови или да изврши прераспределба на екипажот.

(3) Продолжување на максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) може да се направи согласно членовите 24 и 25 на овој правилник. Максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) може да се продолжи најмногу два пати во кои било седум последователни дена.

(4) Продолжувањето на максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) е дозволено кога максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) опфаќа шест или повеќе сектори.

(5) Операторот треба во Оперативниот прирачник да определи време на јавување на должност, кое го одразува потребното време за предполетни должности поврзани со безбедноста.

(6) Одредбите од овој член не се применуваат на операции со еден член на летачки екипаж при вршење на летови кои почнуваат и завршуваат на исто место (A-A).

3.7 Ограничувања на траењето на работното време при операции на комерцијален воздушен транспорт (CAT) со еден член на екипаж при вршење на летови кои почнуваат и завршуваат на исто место (A-A)

Член 11

(1) Максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) при операции на комерцијален воздушен транспорт (CAT) со еден член на екипаж при вршење на летови кои почнуваат и завршуваат на исто место (A-A) е десет часа. Ова време може да се продолжи најмногу 12 часа само со цел позиционирање на воздухопловот од/во базата.

(2) Членот на екипаж може да помине најмногу седум часа зад командите на воздухопловот во текот на периодот на летачки должности. Ова време може да се продолжи за најмногу два часа само со цел позиционирање на воздухопловот од/во базата.

(3) Максималното дозволено непрекинато време зад командите на воздухопловот е три часа. Минималниот задолжителен одмор после секои три часа поминати непрекинато зад командите на воздухопловот е 30 минути.

(4) Максималното дозволено основно дневно траење на периодот на летачки должности може да се продолжи согласно член 24 на овој правилник.

(5) Операторот треба во Оперативниот прирачник да определи време на јавување на должност, кое го одразува потребното време за предполетни должности поврзани со безбедноста.

3.8 Ограничувања на траењето на работното време при специјализирани операции

Член 12

(1) Периодот на должности (Duty period) при специјализирани операции со еден член на екипаж е 10 часа.

(2) Членот на екипаж може да помине најмногу шест часа зад командите на воздухопловот (Flight time) во текот на периодот на должности (Duty period).

(3) Максималното дозволено непрекинато време зад командите на воздухопловот (Flight time) е три часа. Минималниот задолжителен одмор после три часа поминати непрекинато зад командите на воздухопловот (flight time) е два часа.

(4) Членот на екипаж во текот на времето зад командите на воздухопловот (flight time) може да изврши најмногу 35 полетувања доколку се лета во еден период на летање или најмногу 60 полетувања доколку летањето се одвива во два периоди на летање.

(5) Операторот треба во Оперативниот прирачник да определи време на јавување на должност, кое го одразува потребното време за предполетни должности поврзани со безбедноста.

Член 13

(1) Периодот на должности (Duty period) при специјализирани операции со два члена на екипаж е 12 часа.

(2) Членовите на екипаж може да поминат најмногу осум часа зад командите на воздухопловот (flight time) во текот на периодот на должности (Duty period).

(3) Максималното дозволено непрекинато време зад командите на воздухопловот (flight time) е четири часа. Минималниот задолжителен одмор после секои четири часа поминати непрекинато зад командите на воздухопловот е два часа.

(4) Членот на екипаж во текот на времето зад командите на воздухопловот (flight time) може да изврши најмногу 45 полетувања доколку се лета во еден период на летање или најмногу 80 полетувања доколку летањето се одвива во два периоди на летање.

(5) Операторот треба во Оперативниот прирачник да определи време на јавување на должност, кое го одразува потребното време за предполетни должности поврзани со безбедноста.

3.9 Справување со ризикот од замор (Fatigue Risk Management) при вршење на летачки должности

Член 14

Операторот треба да примени методологија за справување со ризикот од замор при вршење на летачки должности и треба да востостави порестриктивни ограничувања на траењето на летачките должности за членовите на екипаж од ограничувањата кои се наведени во членовите 10, 11, 12, 13, 15 и 16 на овој правилник, доколку постои ризик произнесен од замор (акумулиран или акутен) кај членовите на екипажот.

3.10 Ограничувања на траењето на летачките должности при вршење на операции за итни медицинска помош

3.10.1. Операции за итни медицинска помош со еден пилот

Член 15

(1) Периодот на должности (Duty period) при операции за итни медицинска помош со еден пилот е 10 часа.

(2) Членот на екипаж може да помине најмногу пет часа зад командите на воздухопловот во текот на периодот на должности (Duty period).

(3) Максималното дозволено непрекинато време зад командите на воздухопловот е три и пол часа. Минималниот задолжителен одмор после секои три и пол часа поминати непрекинато зад командите на воздухопловот е два часа.

(4) Пилотот во текот на периодот на должности (Duty period) може да изврши најмногу 20 полетувања доколку се лета во еден период на летање или најмногу 30 полетувања доколку летањето се одвива во два периоди на летање.

(5) Операторот треба во Оперативниот прирачник да определи време на јавување на должност, кое го одразува потребното време за предполетни должности поврзани со безбедноста.

3.10.2. Операции за итни медицинска помош со два пилота

Член 16

(1) Периодот на должности (Duty period) при операции за итни медицинска помош со два пилота е 10 часа.

(2) Членовите на екипаж може да помине најмногу осум часа зад командите на воздухопловот во текот на периодот на должности (Duty period).

(3) Максималното дозволено непрекинато време зад командите на воздухопловот е пет часа. Минималниот задолжителен одмор после секои пет часа поминати непрекинато зад командите на воздухопловот е два часа.

(4) Членовите на екипаж во текот на периодот на должности (Duty period) може да изврши најмногу 30 полетувања доколку се лета во еден период на летање или најмногу 40 полетувања доколку летањето се одвива во два периоди на летање.

(5) Операторот треба во Оперативниот прирачник да определи време на јавување на должност, кое го одразува потребното време за предполетни должности поврзани со безбедноста.

3.11 Дежурство (Standby)

Член 17

(1) Операторот треба однапред да ги извести членовите на екипаж во распоредот на летање за видот, времето на започнување и завршување на дежурството.

(2) Максималното дозволено траење на дежурството е 12 часа во рамките на еден период на должности.

(3) Почетокот на дежурството ја одредува должностната на дозволеното период на летачки должности (FDP), освен во случај кога вистинскиот период на летачки должности (FDP) не започнува во услови кои се поестриктивни, во кој случај се применува тоа ограничување.

(4) Кога член на екипаж е повикан на летачка должност од дежурство, дежурството престанува во моментот кога тоа лице ќе јави на одредената позиција за јавување.

(5) Кога дежурството се спроведува дома или во соодветното сместување обезбедено од операторот, во периодот помеѓу 22:00 и 08:00 часот според локално време, а членот на екипажот е известен за времето на јавување на должност најмногу два часа пред јавувањето на должност, дозволениот период на летачки должности (FDP) започнува од времето на јавување на одреденото место за јавување.

(6) Кога член на екипаж е повикан на летачка должност од дежурство, а при тоа дежурал помалку од шест часа, вкупното дозволено време на должности се утврдува како збир на вкупното време поминато на дежурство и дозволениот период на летачки должности (FDP).

(7) Доколку член на екипаж е повикан на летачка должност од дежурство, а притоа дежурал поголем од поле се часа, вкупното дозволено време на должности се утврдува како збир на вкупното време поминато на дежурство и дозволениот период на летачки должности (FDP), намален за траењето на дежурството кое е одработено преку шест часа.

(8) По завршување на дежурството, во текот на кое членот на екипаж не е повикан на вршење на летачки должности, а пред да започне со следните должности, треба да му се обезбеди одмор од најмалку 12 часа. По завршување на периодот на достапност, треба да поминат најмалку десет часа пред започнување на следните должности.

(9) На барање на операторот и по добиена согласност на заинтересираните страни, Агенцијата може да одобри дозволено траење на дежурство различно од нареденото во став (2) на овој член.

3.12 Дежурство на аеродром (Airport standby)

Член 18

(1) Член на екипаж на воздухоплов е на дежурство на аеродром (airport standby) од моментот на јавување на одреденото место за јавување до крајот на најавеното време на дежурство.

(2) Времето на дежурство поминато на аеродром (airport standby) во целост се зема во предвид при пресметување на кумулативните часа на должност.

(3) Кога членот на екипаж во текот на дежурство на аеродром (airport standby) е повикан да ја преземе летачката должност, тогаш дозволениот период на летачки должности (FDP) започнува во времето на пријавување на дежурство.

(4) Кога по дежурството на аеродром не следува период на летачки должности (FDP), минималниот одмор кој следува после тоа треба да трае најмалку колку што претходната должност или 12 часа, во зависност од тоа што е подолго.

(5) За време на дежурство на аеродром, на членовите на екипажот на воздухоплов, операторот треба да им обезбеди мирно место кое е затворено за јавност.

3.13 Време на патување (Travelling time)

Член 19

(1) Времето на патување, освен она поминато на позиционирање, не се смета како време на должност (duty).

(2) Доколку времето на патување од дома до аеродромот на постување е подолго од еден час и 30 минути, во тој случај членот на екипажот на воздухоплов треба да организира привремено сместување во близина на матичниот аеродром (основната база) (home base) на операторот.

(3) Кога од член на екипаж на воздухоплов се бара да патува од својот дом на аеродром кој не е матичниот аеродром (основната база) (home base), во тој случај, секое време поминато за патување, подолго од времето за патување од дома до матичниот аеродром (основната база) (home base) ќе се смета како позиционирање.

3.14 Позиционирање

Член 20

(1) Времето поминато на позиционирање се смета како време на должност (duty).

(2) Позиционирање на член на екипаж кое се одвива по јавување на должност, а пред секторот на кој тој е активен член на екипаж, се смета во периодот на летачки должности, но не се смета во бројот на сектори на кои е вршена летачката должност.

(3) Доколку позиционирањето на член на екипаж следува по секторот на кој тој бил активен член на екипаж, траењето на позиционирањето, заради пресметување на следниот минимален одмор, се дадава на траењето на претходната летачка должност.

3.15 Годишен одмор

Член 21

(1) Членовите на екипаж на воздухоплов имаат право на платен годишен одмор во траење од најмалку четири недели или на пропорционален дел од годишниот одмор доколку работниот однос трае помалку од една година.

(2) Минималниот период на платен годишен одмор не може да се замени со друг облик на надомест, освен во случај на прекин на работниот однос.

3.16 Слободни денови

Член 22

Членовите на екипаж на воздухоплов имаат право на слободни денови ослободени од сите должности и дежурства, за кои операторот претходно ги известил, и тоа:

- најмалку седум локални денови во секој календарски месец, во кои може да се пресмета пропишаниот одмор и
- најмалку 96 локални денови во секоја календарска година, во кои може да се пресмета пропишаниот одмор.

3.17 Одмор

Член 23

(1) Минималниот одмор кој операторот треба да го обезбеди пред почетокот на периодот на летачки должности на матичниот аеродром (основната база) (home base) треба да биде најмалку толку долг колку што траела претходната должност или 12 часа, во зависност од тоа што е подолго.

(2) Минималниот одмор кој операторот треба да го обезбеди пред почетокот на периодот на летачки должности надвор од матичниот аеродром (основната база) (home base) треба да биде најмалку толку долг колку што траела претходната должност или 10 часа, во зависност од тоа што е подолго. Кога екипажот на воздухоплов се наоѓа надвор од матичниот аеродром (основната база) (home base), операторот треба да овозможи спиење од најмалку осум часа, во кое не се вклучува времето за патување и времето потребно за други физиолошки потреби.

(3) Операторот треба да овозможи ефектите од различните на временските зони врз членовите на екипажот на воздухоплов да се компенсираат со дополнителен одмор.

(4) Операторот треба да обезбеди минималниот одмор повремено да се зголемува до неделен одмор од најмалку 36 часа, вклучувајќи две локални ноќи, така што помеѓу крајот на претходниот неделен одмор и почетокот на следниот неделен одмор да нема повеќе од 168 часа. По исклучок, Агенцијата може да одобри втората локална ноќ да започне во 20:00 часот, под услов неделниот одмор да трае најмалку 40 часа.

(5) На барање на операторот Агенцијата може да одобри скратување на траењето на одморот под услов ако операторот докаже дека скратувањето нема да доведе до загрозување на нивото на безбедност.

(6) По исклучок од ставовите (1), (2), (3), (4) и (5) од овој член непрекинатиот минимален одмор на член на екипаж при специјализирани операции изнесува најмалку десет часа, доколку времето поминато зад командите на воздухопловот во текот на 24 часа изнесувало најмногу четири часа, а најмалку 12 часа доколку времето поминато зад командите на воздухопловот во текот на 24 часа изнесувало шест часа.

3.18 Продолжување на максималниот дозволен период на летачки должности поради одмор во време на лет (extended FDP by split duty)

Член 24

(1) Кога периодот на летачка должност (FDP) се состои од два или повеќе сектори, од кои единиот може да биде патување со цел позиционирање кое се смета како сектор, а се одвоени со одмор кој е помал од минималното пропишано време за одмор, максималниот период на летачки должности (FDP) може да се продолжи, и тоа:

Табела 2

Траење на прекин	Дозволено продолжување
Помалку од три часа	Не е дозволено
Од три часа до девет часа и 59 минути	Период на еднакви половини на вратметраењето на преминот

(2) Во времето за одмор не е вклучено времето за непосредни должности пред и после летот во траење од најмалку 30 минути. Времето за непосредни должности пред и после летот го одредува операторот. Кога времето за одмор е шест часа или пократок, доволно е да се обезбеди мирно и удобно место, недостапно за јавноста. Соодветно сместување треба да се обезбеди доколку

времето за одмор е подолго од шест последователни часа, односно доколку трае три или повеќе часа во периодот измеѓу 22:00 и 06:00 часот по локално време.

(3) Доколку одморот се врши во воздухоплов на земја, операторот треба во Оперативниот прирачник да ги дефинира минималните стандарди на бучава, температура, светлина и вентилација на воздухот. Во тој случај, екипажот треба да има адекватна контрола на температурата и вентилацијата на воздухот во воздухопловот. Патниците не треба да бидат во воздухопловот.

3.19 Непредвидени околности во текот на летот - дискреција на водачот на воздухоплов

Член 25

(1) Во случај на непредвидени околности, ограничувањата на периодот на летачки должности (FDP), периодот на должности и времето за одмор можат да се изменат. Овие измени треба да бидат прифатливи за водачот на воздухопловот, да се донесат во консултација со другите членови на екипаж и да ги исполнат следните услови:

а) максималниот дозволен основен период на летачки должности од член 9 став (1) и член 10 став (1) Табела I на овој правилник не може да се продолжи за повеќе од два часа, освен во случај на зголемување на бројот на екипажот на воздухоплов, кога максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) може да се продолжи најмногу за три часа, и

б) ако во последниот сектор (final sector) во периодот на летачка должност (FDP) поради непредвидени околности по поплетувањето, дојде до продолжување на максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) летот може да продолжи до планираната дестинација или алтернативен аеродром. Во тој случај, одморот кој следува по периодот на летачка должност (FDP) може да се скрати, но не може да биде помал од одморот пропишан согласно член 23 став (2) на овој правилник.

(2) Водачот на воздухоплов, во случај на посебни околности кои можат да доведат до сериозен замор на екипажот и по консултација со другите членови на екипажот на воздухопловот, може да го искористи своето дискрецијно право да го скрати периодот на летачка должност (FDP) и/или да го продолжи времето за одмор со цел да се отстрани какво било штетно влијание врз безбедноста на летот.

(3) Кога периодот на летачка должност (FDP) се зголемува или кога времето за одмор се скратува согласно ставовите (1) и (2) на овој член, водачот на воздухоплов поднесува извештај до операторот.

(4) Кога зголемувањето на периодот на летачка должност (FDP) или намалувањето на времето за одмор надминува еден час, копија од извештајот од став (3) на овој член со коментари, операторот доставува до Агенцијата најдомна во рок од до 28 дена од кога е продолжен периодот на летачка должност (FDP) или е намалено времето за одмор.

3.20 Кумулативни часови на должност (Cumulative duty hours)

Член 26

(1) При пресметување на вкупното работно време (cumulative totals), часовите поминати на должност (duty hours) се земаат во потполност (100%) за:

а) периодот на должност и периодот на летачка должност, плус должностите после лет кои следат;

б) сите обврски за дежурство, со исклучок на наведните во став (2) на овој член;

в) времето поминато во позиционирање.

(2) При пресметување на вкупното работно време (cumulative totals), часовите поминати во дежурство ќе се сметаат како половина од периодот на должност (50%);

а) за дежурство, кога периодот на известување што му е даден на екипажот пред да се пријави за должност е еден час;

б) кога обврската за дежурство дома или во соодветното сместување обезбедено од страна на операторот каде членот на екипаж може да има непречен одмор, се спроведува во периодот помеѓу 22:00 и 08:00 часот според локално време, а во рамките на тој период членот на екипаж не е повикан на должност.

3.21 Евиденција на работното време, работното време при летање и време за одмор

Член 27

(1) Операторот треба да води евиденција за времето на лет, почеток, траење и крај на секоја должност и на периодот на летачки должности, времето за одмор и слободните денови од сите должности.

(2) Евиденцијата од став (1) на овој член треба да се чува најмалку 15 календарски месеци, од датумот на последното впишување.

(3) Копија од евиденцијата од став (1) на овој член треба да биде достапна на членовите на екипаж на нивно барање.

(4) Доколку евиденцијата која ја води операторот согласно став (1) на овој член не ги опфаќа сите податоци за времето на лет, периодот на летачки должности и времињата за одмор, членот на екипажот треба да води лична евиденција на податоците од ставот (1) на овој член.

(5) Евиденцијата од став (4) на овој член се чува најмалку 15 календарски месеци од датумот на последното впишување.

(6) Членот на екипажот треба да ја достави евиденцијата од став (4) на овој член на операторот кој ги користи неговите/нејзините услуги пред да започне со летачки должности.

(7) Операторот треба да ги чува извештаите од член 25 став (3) на овој правилник најмалку шест месеци по настанот.

(8) Евиденцијата од ставовите (1) и (4) на овој член се доставува до Агенцијата, на нејзино барање.

3.22 Вонредни околности

Член 28

По барање на операторот, во случај кога постојат вонредни околности кои ја загрозуваат безбедноста на воздушниот сообраќај или општата безбедност, Агенцијата може да одобри отстапувања од одредбите на овој правилник кои се однесуваат на максималниот дозволен дневен период на летачки должности во операции со еден член на екипаж, поделена должност и дежурство, под услов операторот да ги образложи причините за барањето пред Агенцијата, и да поднесе докази за преземени мерки за воспоставување на прифатливо ниво на безбедност.

4. Преодни и завршни одредби

Член 29

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилник за организација на работното време, временот на летање и времетраењето на одморот на членовите на екипажот на воздухоплов („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 291/21).

Член 30

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 10-1146/1
1 октомври 2024 година
Скопје

Директор на Агенцијата
за цивилно воздухопловство,
Драги Стојаноски, с.р.